

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים דרוזיים

ב. בגרות לנבחנים חיצוניים דרוזים

מועד הבחינה: קיץ תשע"ו, 2016

מספר השאלון: 164,907541

עברית לבתי ספר דרוזיים

יחידת לימוד אחת

חובה ל-4 יחידות לימוד

אופציה להשלמה מ-3 ל-4 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון — תנ"ך — 40 נקודות

פרק שני — שירה — 60 נקודות

סה"כ — 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; רשום את מספרה בלבד.

(2) שים לב לכתב, לכתיב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.

הערה: בקטע מן התנ"ך בא השם המפורש בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

פרק ראשון — תנ"ך (40 נקודות)

ענה על שאלה 1.

1. ענה על שלושת הסעיפים א-ג (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

א. לפניך שמואל א, פרק ט"ז, פסוק א'. קרא אותו, וענה על השאלה שאחריו.

א
וַיֹּאמֶר
ה' אֶל-שְׁמוּאֵל עַד-מָתַי אֶתֶּה מְתַאֲבֵל אֶל-שְׂאוּל וְאֲנִי
מֵאַסְתִּיו מִמֶּלֶךְ עַל-יִשְׂרָאֵל מֵלֵא קִרְנְךָ שִׁמּוֹן וְלֶךְ אֶשְׁלַחְךָ
אֶל-יֹשֵׁי בֵּית-הַלְחָמִי כִּי-רָאִיתִי בְּבָנָיו לִי מֶלֶךְ:

בפסוק א' אלוהים שולח את שמואל למשוח את אחד מבני ישי למלך במקום שאול.

על פי פסוק זה, מדוע צריך למשוח מלך חדש על ישראל? (10 נקודות)

ב. לפניך שמואל א, פרק ט"ז, פסוקים ו'-ז'. קרא אותם, וענה על הסעיפים (1)-(2) שאחריהם.

וַיְהִי כַּבּוֹאֲם וַיֵּרָא אֶת-אֱלִיָּאב וַיֹּאמֶר אֵךְ נִגַּד ה' ¹
מְשִׁיחוֹ: וַיֹּאמֶר ה' אֶל-שְׁמוּאֵל אֵל-תִּבְטֹ ²
אֶל-מְרֹאָהוּ וְאֶל-גִּבֹּהַ קוֹמָתוֹ כִּי מֵאַסְתִּיהוּ כִּי לֹא אִשָּׁר
יֵרָאֶה הָאָדָם כִּי הָאָדָם יֵרָאֶה לְעֵינַיִם וְה' יֵרָאֶה לְלֵבָב:

(1) על פי פסוקים ו'-ז', מי מבני ישי מתאים להיות מלך בעיני שמואל?

הסבר את השיקול של שמואל בבחירה זו.

(10 נקודות)

(2) קרא את פסוק ז', והסבר את התוכחה של אלוהים כלפי שמואל. (10 נקודות)

(שים לב: המשך השאלות בעמוד הבא.)

ג. לפניך שמואל א, פרק ט"ז, פסוקים י"א-י"ב. קרא אותם, וענה על השאלה שאחריהם.

וַיֹּאמֶר

יֵא

שְׁמוּאֵל אֶל-יְשִׁי הַתָּמּוּ הַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר עוֹד שָׁאֵר הַקָּטָן וְהַגָּד
רָעָה בְּצֶאֱן וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל-יְשִׁי שְׁלַחַה וְקָחְנוּ כִּי לֹא-נִסָּב
יב עַד-בָּאוּ פָּה: וַיִּשְׁלַח וַיְבִיֵּאֵהוּ וְהוּא אֲדָמוֹנִי עַם-יִפְהָ עֵינָיִם
וְטוֹב רָאִי וַיֹּאמֶר הִיָּה קוֹם מִשְׁחָהוּ כִּי-זֶה הוּא:

על פי פסוקים י"א-י"ב, מה היה העיסוק של דוד?

עיסוק זה יכול להעיד שדוד מתאים לשמש מלך על ישראל.

הסבר קביעה זו. (10 נקודות)

פרק שני — שירה (60 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 2-4.

2. קרא את השיר שלפניך, וענה על הסעיפים א-ג שאחריו.

הזית / זרובבל גלעד

בית 1 שותק ועתיק כאבני הבקעה,
נצב לפתחה וראשו בשמים.
רועת קמשונים, חרלית, הבקעה,
והוא לפתחה. ומאיר לה עינים.

בית 2 שרשו עקשני וקורע בשרה
ונקב ונקב בלבה לנגע.
על גזעו הפתלתול, כאות בשורה,
חרוטים יסורי חלומי הגבה.

בית 3 עז ומררי, כאבני הבקעה,
וחמה על ראשו. וראשו בשמים.
האבנים רותחות באש השקיעה.
ורחמים בין עליו. והוא גלוי עינים.

ענה על שלושת הסעיפים א-ג (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

א. בבית הראשון יש כמה תיאורים של עץ הזית המרמזים על תכונותיו: "שותק", "עתיק",
"וראשו בשמים".

אילו תכונות של העץ באות לידי ביטוי בתיאורים אלה? (20 נקודות)

ב. (1) על פי בית 2, מה מאפיין את השורשים של עץ הזית,
ומה מאפיין את גזעו? (10 נקודות)

(2) מה השורשים והגזע של עץ הזית מסמלים בשיר? (10 נקודות)

ג. בבית האחרון המשורר משווה בין עץ הזית לאבני הבקעה.
מהי התכונה המיוחדת את עץ הזית לעומת אבני הבקעה? (20 נקודות)

3. קרא את השיר שלפניך, וענה על הסעיפים א-ג שאחריו.

אלהים מרחם על ילדי הגן / יהודה עמיחי

בית 1 אֱלֹהִים מְרַחֵם עַל יַלְדֵי הַגֶּן,
פָּחוֹת מִזֶּה עַל יַלְדֵי בֵּית הַסֵּפֶר.
וְעַל הַגְּדוֹלִים לֹא יֶרַחֵם עוֹד,
יִשְׁאִירֵם לְבָדָם,
וְלִפְעָמִים יִצְטָרְכוּ לְזוּחַל עַל אֲרֻבַּע
בַּחוּל הַלּוֹהֵט,
כְּדִי לְהַגִּיעַ לְתַחֲנַת הָאֶסּוּף
וְהֵם שׁוֹתְתֵי דָם.

בית 2 אוֹלִי עַל הָאוֹהֲבִים־בְּאַמָּת
יִתֵּן רַחֲמִים וַיַּחֲוֶם וַיַּצֵּל
כְּאֵילָן עַל הַיָּשׁוּן בְּסַפְסָל
שֶׁבְשֻׁדְרָה הַצְּבוּרִית.

בית 3 אוֹלִי לָהֶם גַּם אֲנַחְנוּ נוֹצִיא
אֶת מִטְבְּעוֹת הַחֶסֶד הָאֲחֵרוֹנוֹת
שֶׁהוֹרִישָׁה לָנוּ אִמָּא,
כְּדִי שְׁאֲשָׁרֵם יָגֵן עָלֵינוּ
עַכְשָׁו וּבִיָּמֵים הָאֲחֵרִים.

(שים לב: סעיפי השאלה בעמוד הבא.)

ענה על שלושת הסעיפים א-ג (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

- א.** וְעַל הַגְּדוּלִּים לֹא יִרְחֹם עוֹד (בית 1, שורה 3)
על פי משפט זה, הסבר את דעתו של המשורר על מצבם של המבוגרים בעולם.
פָּרַשׁ את ההתרחשות המתוארת בבית 1, והסבר כיצד היא ממחישה את מצבם של המבוגרים בעולם.
(20 נקודות)
- ב.** בבית 1 מתוארת הדרגתיות במידת הרחמים של האל.
הסבר את ההדרגתיות בבית זה. (20 נקודות)
- ג. (1)** בבית 2 מוזכרת קבוצה של מבוגרים שזוכים לרחמי האל.
מי הם האנשים בקבוצה זו, ומהו מצבם של אנשים אלה בעולם לעומת מצב המבוגרים האחרים? (10 נקודות)
- (2)** השיר מסתיים בנימה אופטימית.
מהי התקווה בבית האחרון (בית 3)? הסבר את המטפורה שמביעה את התקווה בבית זה. (10 נקודות)

4. קרא את השיר שלפניך, וענה על הסעיפים א-ג שאחריו.

הגידִי לִי אֵת / ש' שלום

בית 1 הגידִי לִי אֵת, שְׁהֵנָּה לֹא כָּבֶה...
בְּמַעֲרַת הַיְּגוֹנִים שְׁלֵלֵב הָאָדָם
הִלְכְּתִי לְשׂוֹא לְבָקֶשׁ אֶהְבָּה,
הַגִּידִי לִי אֵת, שְׁהֵנָּה לֹא כָּבֶה
עִם הַד צַעְדֵי שְׁנָדָם...

בית 2 הַגִּידִי לִי אֵת, שְׁאִינֶנִּי חֵלֹם,
שְׁאֲנִי וְהַכָּאֵב לֹא הֵיִינוּ בְּכָדִי.
מִרְתָּח וְקִרְוֵעַ הַנְּעֻתִי חֵלֹם,
הַגִּידִי לִי אֵת, שְׁאִינֶנִּי חֵלֹם —
אֲנִי כֹה יָרָא לְבָדִי...

בית 3 הַגִּידִי לִי אֵת, שְׁהַכְּסֹף הוּא טוֹב,
שְׁמַצֵּב עוֹד סֶלֶם לְרִקְיָעִים הַגְּבוּהִים.
עַתָּה לְקַט יָמֵי עַד תִּקְמָם פֹּה אֶקְטֹף,
הַגִּידִי לִי אֵת, שְׁהַכְּסֹף הוּא טוֹב,
שְׁיֵשׁ בְּלִבִּי אֱלֹהִים...

ענה על שלושת הסעיפים א-ג (לכל סעיף — 20 נקודות).

- א. שלושת הבתים בשיר פותחים בפנייה לנמענת: "הגידִי לי את".
מה הדובר מבקש בפנייה זו? הדגם את דבריך על פי השיר.
- ב. על פי שני הבתים הראשונים, מהו מצבו הנפשי של הדובר? הדגם את דבריך על פי השיר.
- ג. בבית האחרון יש רמיזה מקראית.
מהי הרמיזה המקראית, ומהי משמעותה בשיר?

בהצלחה!